

Phẩm 9: THIỆN CĂN

Bấy giờ, Đức Thế Tôn lại bảo A-nan:

– Nếu có chúng sinh ở chỗ các Đức Phật khởi một lòng tin thì căn lành như vậy trọn không tan mất, huống nữa là tạo các căn lành khác.

Này A-nan! Ta vì muốn chúng sinh biết được nghĩa đó nên nêu thí dụ để cho các người trí nhở thí dụ này mà được hiểu. A-nan, ví như có người chẻ một sợi lông làm thành trăm phần, lấy một phần chấm trong giọt nước rồi đem đến chỗ Ta và nói thế này: Thưa Cù-đàm! Con đem giọt nước này gửi cho Ngài. Ngài chớ làm cho giọt nước đây có tăng giảm, chớ để cho gió thổi lay động, chớ để mặt trời hấp thụ làm cho khô cạn nước này, chớ để cho chim thú uống hết, thận trọng chớ để nước khác hòa lẫn vào, giữ nó bằng đồ đựng, chớ để nó trên đất. Như Lai liền nhận giọt nước đó, nhận rồi đặt trong sông Hằng, chẳng để cho vào dòng nước xoáy, cũng lại chẳng để vật khác đột nhiên đụng vào. Như vậy, giọt nước đó ở trong sông lớn theo dòng mà chảy, chẳng bị vào dòng xoáy, lại không có vật gì ngăn ngại, các chim, thú cũng không uống hết. Như thế, giọt nước đó chẳng tăng cũng chẳng giảm, bình đẳng như cũ, cùng dòng nước lớn chảy vào biển cả. Khi thế giới chứa giọt nước đó bị gió Tỳ-lam khơi lên làm hư hoại. Giả sử, người đó trụ ở đời một kiếp thì Ta cũng trụ được ở đời một kiếp. Bấy giờ khi đến kiếp tận, người đó đến chỗ Ta nói thế này: Thưa Đức Cù-đàm! Xưa kia con gửi giọt nước cho Ngài, nay nó còn không? A-nan, lúc đó Như Lai biết giọt nước kia ở trong biển lớn, thấy biết vị trí của nó không hòa lẫn với nước khác, chẳng tăng, chẳng giảm, bình đẳng như cũ, liền đem trả lại cho người đó. Này A-nan! Như Lai Ứng Chánh Biến Tri có thần thông quảng đại, có oai lực lớn, có khả năng lớn, có rất nhiều trí lớn thanh tịnh, trí thấy biết vô ngại chẳng thể lường. Trí tuệ như vậy, thấu suốt các việc không chướng ngại. Trong số những người nhận đồ gửi, Như Lai là tối tôn, tối thăng. A-nan, nếu ở chỗ Phật nhận giữ giọt nước vi tế như vậy, trải qua thời gian lâu xa mà không hao mòn, nên biết sự việc đó có ý nghĩa thế này: Đầu sợi lông vi tế là dụ cho tâm, ý, thức, sông Hằng là dụ cho dòng sinh tử, một giọt nước là dụ cho phát khởi một căn lành quá ít, biển lớn là dụ cho Phật Như Lai Ứng Chánh Biến Tri, người gửi là dụ cho lòng tin trong sạch của Bà-la-môn, trưởng giả, cư sĩ, trụ một kiếp là dụ cho Phật Như Lai nhận giọt nước gửi đó không hao mòn, cũng như người đó gửi giọt nước trải qua thời gian lâu dài mà

chẳng bị hao mất một mảy may. Cũng vậy A-nan, nếu người nào ở chỗ Phật phát một thiện căn tín tâm thì chẳng có mất, huống nữa là trồng các căn lành thắng diệu khác. Ta nói tất cả những người đó đều hướng đến quả Niết-bàn, cho đến hoàn toàn an trụ ở cõi Niết-bàn.

Này A-nan! Giả sử lại có người ở chỗ Như Lai sinh được một tâm kính tín, nhưng vì nghiệp chướng bất thiện khác, do trước kia họ đã tạo ra nên bị đọa vào địa ngục, ngạ quỷ, súc sinh. Tự mình làm thì tự mình chịu. Nếu khi chư Phật Thế Tôn đại từ bi xuất hiện ở đời, dùng trí vô chướng ngại biết chúng sinh đó vốn đã tạo căn lành, nhưng vì chướng nghiệp bất thiện khác nên đọa ở địa ngục. Phật biết vậy rồi, liền cứu họ ra khỏi địa ngục, đưa đến chỗ bờ cao không có sợ hãi. An trí rồi, Phật khiến chúng sinh đó nhớ lại chỗ tạo nghiệp lành xưa kia, mà dạy: Ngày thiện nam! Các ông phải nên nhớ lại căn lành đã trồng trước kia tại thời gian đó, tại thế giới đó, ở chỗ Phật đó tu hành gieo trồng căn lành. Những người đó nương thần lực Phật liền được nhớ lại, nhớ lại rồi nói thế này: Đúng vậy, thưa Bà-già-bà! Đúng vậy, thưa Tu-già-dà! Phật lại bảo: Ngày thiện nam! Các ông xưa kia ở chỗ các Đức Như Lai trồng ít căn lành, chẳng mòn, chẳng mất, ở đó được lợi. Nghĩa là ở đó dứt tất cả khổ, được tất cả vui. Ngày thiện nam! Ông được đến đây là cảnh giới Phật, trong nhiều kiếp ông đã lưu chuyển ở nơi chẳng phải là cảnh giới. Từ vô thi đến nay ông trôi lăn trong sinh tử, nhưng chút ít căn lành ông trồng ở chỗ Phật thì trọn không hao mất. Ví như con vua hoặc đại thần của vua, giả sử có lỗi lầm bị nhốt trong lao ngục, vua nói sự việc nhân duyên trước đây khiến người ấy ăn năn hối cải mà được thả tự do. Cũng vậy A-nan, các chúng sinh đó vốn trồng căn lành ở chỗ Như Lai. Giả sử chúng sinh đó tạo nghiệp ác, bất thiện khác nên bị đọa trong các đường ác địa ngục, súc sinh, ngạ quỷ. Nếu khi chư Phật Thế Tôn đại từ bi xuất hiện ở đời, vì trước kia phát tâm trì người gieo nhân lành, nên Phật đều thấy biết mà cứu vớt họ ra khỏi địa ngục, đem đặt ở bờ cao Niết-bàn mát mẻ không có sợ sệt. Đặt chỗ bình an rồi Phật Thế Tôn khiến người đó nhớ lại và dạy: Ngày thiện nam! Ông nên nhớ lại trước đây ông đã trồng nhân duyên căn lành nên được quả báo lành như vậy. Các chúng sinh đó thưa thế này: Đúng vậy, thưa Bà-già-bà! Đúng vậy, thưa Tu-già-dà! Chúng con nhờ nương thần lực của Phật gia trì nên đã nhớ biết như vậy.

